N°. 86. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 25sten OCTOBER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3 Augustus.

De vermaarde Fransche hoogleeraar *Broussais* heeft ll. voor eene vergadering van Geneeskundigen, in het groote hospitaal *Val-de-Grace* te Parijs, twee openbare lessen gehouden over den *Aziatische Braakloop* of *Cholera Morbus*, waarin hij, met veel juistheid den aanvang, loop, uitkomst en behandeling dier thans zoo algemeen heerschende ziekte ontwikkelt. Het is streelend en tevens geruststellend voor velen, die deze ziekte met zoo veel schroom hunne woonplaats zien naderen, te vernemen: — dat die beroemde Arts de ziekte niet zoo doodelijk acht, als algemeen wel geloofd wordt. Hij beweert, dat bij eene door hem voorgeschrevene wijze van behandeling de genezing der ziekte zoo zeker gaat dat van de 40 of 50 lijders naauwelijks één bezwijkt, en ofschoon wij bij deze zijne verzekering wel niet als een Evangelie aannemen, zoo meenen wij toch de geneeskundigen van ons Vaderland op zijn geschrift te moeten opmerkzaam maken, daar het ons in het belang van het menschdom voorkomt; men ook in deze wel de spreuk mag behartigen: *onderzoekt alle dingen en behoudt het goede.*

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Augustus.

Sedert geruimen tijd spreekt men veel van maritime uitrustingen te Brest en Toulon plaats hebbende. Alle onze overige zeehavens zijn insgelijks in de grootste bedrijvigheid. Naar het schijnt wil men zich werkelijk gereed maken tot eenen strijd zoowel ter zee als te land. Want wij kunnen ook als eene stellige daadzaak opgeven, dat er sints eenigen tijd aanzienlijke bestellingen op geweren en vuurwapenen voor rekening van het Gouvernement zijn ten uitvoer gebragt.

Onze Marine is ook in onderhandeling met eene kompagnieschap van aannemers te Parijs, wegens het leveren eener groote hoeveelheid maritieme fournituren, zoo als stoomboot machines, touwwerk, houtskool, enz. enz. Er is eindelijk ook nog zake van het vervaardigen eener menigte stukken grof geschut, van zeer zwaar kaliber, benevens ander oorlogstuig.

De *Gazette de France*, vraagt ter gelegenheid van de volksberoerten te Lyon Perpignan, Grenoble en elders, » waar zal het einde zijn van al deze ramptooneelen — — — — Zal Frankrijks bodem nog lang ten schouwplaats strekken van dien heilloozen worstelstrijd tusschen zijne Zoonen? — — Hoe lang nog zullen de beide grondbeginselen van het maatschappelijke bestaan, Regering en vrijheid, zich als onverzoenbare vijanden vertoonen? Gemakkelijker is het deze vragen, die thans even zeer als vóór eenige maanden kunnen gedaan worden, te beantwoorden, dan het antwoord te verwezenlijken. Indien Frankrijks zoonen zich doordringen van de oorzaken der tegenwoordige volksberoerten; indien ieder man zich met zijne eigen zaken bezig houdt; ieder, in zijnen kring, de hem opgelegde pligten vervult; indien Frankrijks bevolking de leeringen der eeuwige onrustige oppositie afzweert, en zich overtuigt dat vrijheid en Regering niet tegen over elkander staan, maar, wel begrepen, veeleer in elkander zamenvloeijen; dat Regering en vrijheid boven alle factien verheven zijn, niet bij eene factie berusten, en dus ook niet door eene factie daargesteld en verzekerd kunnen worden, — — dan zal de Regering, uit lieden bestaande, die van deze beginselen doordrongen zijn, het goede kunnen, willen en doen, de bevolking dat goede waardeeren en ondersteunen; dan zal Frankrijks edele en in vele opzigten roemrijke bodem niet meer de schouwplaats zijn van eenen redeloozen strijd tusschen zijne zonen; niet meer de wieg en bakermat van teerstellingen, die Frankrijk aan den rand des verderfs hebben gevoerd, en hetzelve eindelijk in den afgrond zouden doen nederploffen.

Zóó gemakkelijk is het antwoord, maar niet zóó gemakkelijk de verwezenlijking van hetzelve. Om de Regerings en vrijheids wille alles, waarop vrijheid en Regering gegrond is, te vergeten, en te verwaarloozen, — ziedaar het karakter, waardoor de Fransche drukpers en bovenal de dagbladen, als de kweekelingen en tevens als de kweekers eener valsche beschaving, zich gedurende zoo vele jaren onderscheiden, nu eens het despotismus, dan weder het liberalismus en den revolutie-geest in de hand gewerkt hebben. De invloed hiervan op de bevolking in Frankrijk, en door deze wederom op zoo vele andere Europesche landen, laat zich evenmin ontkennen, als eensklaps overwinnen. Intusschen zijn de tegenwoordige gebeurtenissen allezins geschikt eenen diepen indruk te maken ook op het anders min ernstige, voor het bestendige min vatbare gemoed der Fransche natie, en het is opbeurend in Frankrijk vele sporen te ontdekken van eene zucht naar bestendiging van orde en rust, die, naar mate zij meer veld winnen, de oppositie in des te sterker beweging stellen. Hier levert de oppositie zelve den maatstaf. Wij zijn geene voorstanders of bewonderaars van de Julij-revolutie, — want het verkeerde waarover men zich beklaagde, huisde niet uitsluitend bij de Regering, en had langs eenen anderen weg moeten worden verbeterd, — maar nu die revolutie eenmaal heeft plaats gehad, en de Regering hoezeer zij zelve haren oorsprong aan de revolutie verschuldigd is, onder het beleid van een standvastig ministerie, getoond heeft, dat zij, zooveel de drang der omstandigheden het gedoogde, de revolutionnaire beginselen wil tegengaan, zoude de zegepraal der oppositie en dien ten gevolge eene nieuwe revolutie slechts het begin van nieuwe rampen voor Frankrijk zijn.

Met opzigt tot Europa werpt het blad al de blaam van het conslusum van 28 Junij op Engeland, hetwelk, zegt het, als vertegenwoordigende het Koningrijk Hanover, alleen bevoegd was ter gunste der Duitsche vrijheid tusschen te treden,

Met betrekking tot het laatste gezigtspunt zegt eindelijk het blad, dat Frankrijks belangen door de verklaring van den Bondsdag niet zijn veilet, en dat dit land alleen dan er zal moeten tusschen komen, indien onafhankelijke Duitsche Staten ten voordeele van Pruissen of Oostenrijk mogten worden verbrokkeld.

De Fondsen, uit de Pausselijke Leening ontspruitende, schijnen reeds uitgeput te zijn. Men verzekert ons dat door het Roomsche Hof nieuwe voorslagen ter geldleening te Parijs zijn gedaan, en dat sommige in gunst staande personaadjen al hunnen invloed opzetten om eenige bankiershuizen tot het aangaan dier negociatien te bewegen. Tot dus verre echter zijn alle deze pogingen vruchteloos geweest.

Alle de departementale dagbladen komen daarin overeen dat zij den oogst, waar die begonnen is, zoo overvloedig als slechts mogelijk denkbaar is, en waar het gewas nog te velde staat, onder heerlijker uitzigten dan ooit te voren, af childeren; en wat de landbouwers als eene, zelfs in de schoonste jaren, groote zeldzaamheid aanmerken, is, dat alle veldvruchten schier in gelijken graad de grootst mogelijke ontwikkeling hebben bereikt, derwijze, dat vruchten en granen, groenten, moeskruiden en aardgewassen, met één woord, alles te gelijkertijd de verzekering geeft van eene der rijkste inzamelingen, welke men immer heeft gezien.

MENGELINGEN.

OVER SPANJE EN DESZELFS BEWONERS.

Velen verbeelden zich Spanje als een lieveiijk zuidland, met al de bekoorlijkheden aan het weelderige Italië bedeeld. Maar, met uitzondering van eenige kustgewesten, is het over het algemeen een treurig, melancholisch land, met bijna ontoegankelijke bergen en uitgestrekte, dorre en onbewoonde vlakten, waarop geen boom te zien is, en welker gezigt onwillekeurig aan het woeste en verzengde Africa doet denken. Deze stilte en eentoonigheid loopt door het gebrek aan zangvogels nog meer in het oog, een natuurlijk gevolg van het gemis van heggen en struiken. De gier en de adelaar zweven, wel is waar, over de bergtoppen, en vliegen schuwe ganzen trekken over de vlakten; maar de duizenden kleine vogels, die men in andere landen zoo overvloedig aantreft, en wier gekweel het oor zoo streelt, treft men in Spanje maar in weinige streken aan, en dan nog meestal in de tuinen achter de woningen.

In de binnenste gewesten ziet de reiziger meermalen, zoo ver zijn oog reikt, stukken bebouwd land, die dan eens golven als eene groene zee, dan weder naakt en door de zon verbrand zijn; maar te vergeefs, vorscht hij naar de handen, die ze in dien staat gebragt hebben. Eindelijk bespeurt hij een dorpje aan den voet eens steilen heuvels of aan eene grauwe, overhellende rots gelegen, welks vervallen daken en bouwvallige toren bij den eersten rukwind dreigen in te storten, — de gevolgen van de veelvuldige rooverijen van Bandieten en ander gespuis. Deze dorpen of gehuchten maakten oudtijds, in burgeroorlogen of bij invallen der Mooren, eene vesting uit; de gewoonte van het landvolk om zich, ter wederkeerige verdediging en bescherming, bij elkander te voegen, is nog heden ten dage in zwang.

Hoewel intusschen aan het grootste gedeelte van Spanje's bodem, dat schilderachtige van heggen en bosschen, en dat nog meer aanlokkelijke van bebouwde streken ontbreekt, zoo heeft dezelve toch iets van hoogeren, meer verheven aard, die gene gebreken vergoedt. De grond

zweemt wel eenigzins naar deszelfs bewoners, en men kan den trotschen, koenen, gematigden en aan onthouding gewonen Spanjaard, zijne mannelijke trotsering van alle vermoeijenissen, en zijne verachting van vrouwelijke gemakkelijkheid en genietingen, beter voorstellen, als men het land heeft gezien, dat hij bewoont.

Er ligt in de zwaarmoedige streken van Spanje iets, hetgeen een' verheven indruk op de ziel maakt. De onmetelijke vlakten der beide Castiliën en la Manchans, die zich zoo verre uitstrekken, dat het oog daaraan geen einde ontdekt, ontleenen zelfs van hunne naaktheid en uitgebreidheid eene zekere belangrijkheid, en hebben iets van het grootste der wereldzee. Als men door deze eindelooze woestijnen reist, dan valt eens hier en daar eene kleine kudde in het oog, waarbij een eenzame herder even bewegingloos, als een steenen beeld staat, terwijl zijn lange en dunne staf zich als eene speer in de lucht verheft; dan eens ziet men een groote troep muilezels langzaam de woestenij doortrekken, gelijk eene *caravane* van Afrika, of men ziet een' enkelen boer, met buks en dolk gewapend, over de vlakte wandelen. De gewoonten en het uiterlijke der bewoners stellen ons derhalve, niet minder dan het land zelfs, den Arabiër en Arabië voor. De onveiligheid des lands laat zich uit het algemeen gebruik van wapenen opmaken. De boer op zijn' akker, de herder op de vlakte, is van geweer en mes voorzien. De rijke landman durft zich zelden naar de naaste stad begeven, zonder zijnen *trabuco* bij zich, en dikwijls een' bediende te voet met de buks op den schouder achter zich te hebben; en tot de onbeduidendste reis maakt men toebereidselen, als begaf men zich ter krijgsvaart. De gevaren op de groote wegen blijken ook nog uit eene manier van reizen, die min of meer overeenkomst met de Oostersche caravanen heeft. De *arrières* of lastdrager (tevens gidsen) vereenigen zich in grooten getale, en begeven zich op een' bepaalden dag, bij groote welgewapende benden, op weg; terwijl door bijkomenden, hun getal zoowel als hunne magt, allengs aangroeit Op deze wijze wordt uitsluitend de binnenlandsche handel gevoerd. De muilezeldrijver is het algemeen handelsmiddel, en de gewettigde landlooper, die het schiereiland van de Pyreneën en Asturiën tot aan de Alpuxarren, de Serranca de Ronda, en zelfs tot aan de straat van Gibraltar, doorkruist. Hij leeft zeer gematigd; zijn *alforjas* van grof laken vervaardigd, hergt zijnen armzaligen voorraad; eene lederen aan den zadelband hangende flesch, bevat wijn met water, die hem bij het overtrekken van dorre, kale rotsen, of onherbergzame, woeste vlakten, onmisbaar is. Het dek van zijn muildier spreidt hij des nachts op den grond uit; die strekt hem, bij gemis van beter, tot legerstede, en zijn zadel tot oorkussen. Zijne middelmatige maar krachtige, gespierde gestalte, teekent ongemeene kracht; zijn gelaat is donkerkleurig en door de zon als verschroeid; zijn blik strak, maar gewoonlijk kalm, ten zij eene plotselinge aandoening dien ontvonke; zijn gedrag is rondborstig, mannelijk en beleefd; en hij gaat niemand voorbij, zonder den gewonen groet te uiten: „*Dios guarde a usted!* „*Va usted con Dios, Cabellero!*" (God zij met u; ga met God, heer!)

Daar deze lieden dikwerf al hun vermogen op hunne muilezels laden, zijn zij doorgaans goed gewapend, en weten hunne wapenen ook degelijk te gebruiken. Hun aantal waarborgt hen voor de aanvallen van kleine rooverbenden, en de van top tot teen gewapende *bandalero* vliegt op zijnen Andaluzischen hengst om hen heen, als een kaper om een koopvaardijschip draait, zonder een' aanval te wagen.

De Spaansche muilezeldrijver heeft een' onuitputtelijken voorraad van gezangen en balladen, om zich op zijne langdurige en gestadige reizen den tijd te korten. De melodiën zijn scherp en eenvoudig, en bestaan slechts uit weinige noten. Deze noten zingt hij met eene forsche stem en lang uitgerekte klanken; terwijl hij op de eene zijde zijns muilezels zit, die met eenen onbeschrijfelijken ernst schijnt toe te luisteren, en tevens in het loopen de maat houdt. Deze gedichten zijn, voor het grootste gedeelte, onder van geslacht tot geslacht overgeleverde romances uit den tijd der Mooren, en hebben meestal eene heilige legende, eene liefde-geschiedenis of liefst eene ballade van een' onversaagden sluiker of een' dapperen *bandalero* ten onderwerp; want de sluikers en roovers worden bij de smalle gemeente in Spanje, als dichterlijke helden beschouwd. Meermalen wordt het gezang des muilezeldrijvers ook voor de vuist gedicht, en maalt het een of ander plaatselijk voorval of een reis-avontuur. Deze begaafdheid van te zingen en voor de vuist te dichten, is den Spaanjaarden bijzonder eigen, en zou, zoo men zegt, door hen van de Mooren geërfd zijn. Er ligt iets bijzonder streelends in, deze lieden te hooren in de oorden wier schildering zij ten doel hebben; dikmaals wordt de zang der drijvers door het geluid der muilezels-schellen begeleid.

Het oude koningrijk Grenada is eene der bergachtigste streken van Spanje. Reusachtige *sierras*, of bergketenen, zonder heg of struik, met veelkleurige stukken marmer of graniet als het ware bestrooid, heffen hunne door de zon verzengde kruinen naar den donkerblaauwen hemel; maar tusschen hunnen ruwen boezem liggen de verschrikkelijkste valleijen ingesloten, waarin woestenij en tuin naar den voorrang dingen, en zelfs de rotsen, ondanks zich zelven, vijgen, oranjeappelen en citroenen voortbrengen, en met mirten en rozen omzoomd zijn.

In de ruwe bergkloven wekt het gezigt van bemuurde steden en dorpen, die, als het nest van den adelaar, onder klippen en rotzen gebouwd, en door Moorsche daken gedekt zijn, of van vervallen wachttorens, op rotsbrokken gegrondvest, de herinnering aan de ridderlijke tijden van den strijd der Christenen en Muzelmannen, en aan den Romantischen veroverings-oorlog van Grenada. Hier moet de reiziger dikwijls van zijn paard stijgen en hetzelve bij den toom de steile paden, die veeleer half vernielde trappen gelijken, op en af te voeren. Nu eens slingert zich de weg om afgronden heen, wier gezigt rilling en duizeling veroorzaakt, en die geene leuning hebben, welke voor een' val in de peillooze diepte kunnen behoeden; dan eens voert hij door ongebaande *barrancos*, of greppels heen, die door wintervloeden zijn uitgediept, en den duisternis minnenden sluiker tot een zeker pad verstrekken; terwijl hier en daar een kruis, — het gedenkteeken van het plegen van een' zwaren roof, of van een' moord tusschen eenige steenen, op een eenzaam gedeelte van den weg geplant, den reiziger ongevraagd herinnert, dat hij zich in het verblijf eens Bandieten-gebroeds bevindt, en welligt in hetzelfde oogenblik door den scherpen blik eens *Bandaleros* begluurd wordt. Terwijl hij zich door de enge paden heenworstelt, wordt hij dikwijls op het onverwachts door een raauw gekrijsch verschrikt, en ziet hij in zijne nabijheid op eene groen bezoomde rots eene kudde wilde Andaluzische, voor den strijd in den schouwburg bestemde stieren grazen. Niet zonder afgrijzen kan men deze ontzettend krachtige dieren beschouwen, die op hunne natuurlijke weiden in ongetemde woestheid voortleven, en geen menschelijk wezen dan hunnen herder kennen, die hun, trouwens, niet altijd te na durft komen.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.